

Egy hatosor hasznosított petit sor, vagy annak helye egyszeri ligitálással 16 krajczár; többeslír ligitálással 10 krajczár. Bélyegdíj külön minden ligitálás után 30 kr.

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetőnyelvi díjatól **Engelmann**; **Hausenstein** és **Vogler** Wallfischgasse Nr. 10, **Mossa R.** Sallierstraße Nr. 3. **Oppelik A.** Wallfisch Nr. 22.

SCHULHOF ADOLF



Téli czipők!

Nők számára.
Meleg comód-czipők finom nemzéből (fűz) 1 frt 30 kr.
Magas leható comód-czipők legfin. nemzéből (fűz) sarokkal és nagy csokorral 2 frt 20 kr.
Finom bár ezüges topánok 16 centiméter magas szárral és erős dupla talppal 4 frt --
Legfin. bárony ezüges topánok erős dupla talppal 4 frt 20 kr.
Posztó ezüges topánok magas szárral, erős és finom bőrrel borított, dupla talppal 4 frt 50 kr.

Urak számára.
Nemez (fűz) comód-czipők akármely színben 1 frt 50 kr.
Chagrén topánok jó erős talppal 4 frt 50 kr.
Borjubőr (vixos) topánok, erős dupla talppal legfin. fűz 5 frt --
Posztó topánok bőrrel borítva, erős dupla talppal 5 frt 50 kr.
Muszka-lak topánok (vixhatla) legörsebb bőr vastag talppal 5 frt 80 kr.
Térleg erős eszűmák, valóságos muszka-bagaria-bőrrel (vixhatla) vastag 3 szoros talppal 13 frt --
Fiúk számára eszűmák minden lábhoz 4-7 frt --

Eladás nagyban és kicsinyben.

Budapest, IV. országot, Károly-kaszárnya 24. bolt. szám. 3092-3

Fiókli megrendelések az ár beküldés vagy utánvétele mellett pontosan eszközölhetők

A legnagyobb szőnyeg-raktárt,
valamint
takarók, függönyök és butorszöveteket

a legolcsóbb gyári árak mellett 3885 ajánlják

Tottis és Kren **Fiók-üzlet:**
Az északcsillaghoz V. ker. Dorottya-utca 2. sz. **BUDAPEST.** IV. ker. Bécsi-utca, Kristóf-tér sarkán.

Megrendelések legpontosabban fogantositatnak.

Ajánlunk első rendű porosz ludwigsglücki

szalon-köszenet

á 90 kr. 50 kilogr.; továbbá elsőrendű **pir-szenet (coaks)** a légszeszgyárból á 87 kr. 50 kilogr., házhoz szállítással együtt. Megrendelések elfogadhatók 3898

központi hivatalunkban: **dob-utca 10.;**
továbbá a fiókhivatalban: **József-tér 10,**
vagy **hatvani-utca, ferencziek bazára 11.**
Holtscher és Deutsch.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet kiadásában Budapesten (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyvtárban kapható:

Neuer illustrirter Volks-Kalender
für Ungarn und Siebenbürgen
auf das Gemeinjahr 1878.

Das Kalendarium verfasst von **Dr. Franz Albert v. Monte Dego.**
gelesenem Director der Sternwarte zu Gien.
Preis geh. 50 fr.

Inhalt: Astronomische, kirchliche und chronologische Bestimmungen auf das Jahr 1878. Kalendarium für Katholiken, Protestanten, Griechen und Israeliten, Postalfisches. Der Einflüßler von Baraccane (mit zwei Abbildungen). Die ungarische Studenten-Deputation in Constantinopel (mit Abbildung). Die heimgekehrten "Corvina" (mit dem Porträt des Tahir Bey). Die türkische Deputation in Budapest (mit drei Abbildungen). Die Entschuldigungsberichte des orientalischen Krieges (mit fünf Abbildungen). Die letzten drei Sultane (mit fünf Abbildungen). Vom türkischen Krieg (mit fünf Abbildungen). Abdhat Pasha (mit Abbildung). Edhem Pasha (mit Abbildung). Die Conferenzen in Constantinopel (mit drei Abbildungen). Das türkische Parlament (mit Abbildung). Die türkische Heeresmacht (mit Abbildung). Türkische Seeceeführer (mit acht Abbildungen). Die Befehle der Türkei und der türkische Soldat (mit Abbildung). Türkische Generale und Kriegs-Minister (mit fünf Abbildungen). Die türkische Flotte und Sobart Pasha (mit Abbildung). Anekdoten. Allerlei Gemeinnützige. Verzeichniß der Jahrmärkte. Interesses-Tabelle. Stempel-Scala. Annoncen.

Codein-melleczukorkák.

Elismert hatásuk a hökhrut, köhögés, rekedtség és elnyáklásodás esetében; a gége kiszáradásánál nedvesítő gyanant szolgálnak, a nyálka kiköpését előmozdítják és a hurutos és tüdőbajokban enyhülést hoznak.

1 csomag ára 20 kr. o. é.

Főraktárak: **Neustein Pál** gyógyszerésznél Bécsben; **Török József** gyógyszerész, Thalmayer és társa, Budapest; **Sipócz István** gyógyszerész, Pécsen, és a legtöbb gyógyszerárakban a birodalomban. 3841

A szegedi országos kiállításon érdemremmel és a III-ik országos tüzoltógyűlésen Aradon a nagy arany és ezüst éremmel kitüntetve.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzoltószerszám-gyár, harang- és érezöntődjé, ajánlja szabadalmazott új szerkezetű fecskendőit, tüzoltó-egységek legénységi felszereléseit, vállalkozik kutak, szivattyúk és harangok készítésére, jótállás mellett a legjutányosabb árakon.

Különös figyelmébe ajánlja a nagyérdemű gazdaközségeknek, saját-készítményű és transatlantia szivattyús kutait és gyárának vízvezetékek teljes felszerelésére nagy figyelemmel külön felállított vizművészeti osztályát. 3320

Mintaszerveletek, képes ábrák, kívánatra rendelkezésre állanak.

Főtelep Erdély és Románia részére: Kolozsvárt, belsámonostor-utca.

Minden eddigi világtárlaton, haladás, jóízű és versenyképességéért, első díjakkal jutalmazva

BUDAPEST

Semmi sem jobb a haj növényének

tentartására és elmozdítására

mint az oly ismeretes és híres, orvosi tekintélyek által megvizsgált, a legényesebb sz-

kerrel korszorított, 6 cs. kir. Felsőge a császár által megvizsgált, a legényesebb sz-

Rezeda-göndörítő-pomádé

mely rendszeresen használva a haj legkopaszabb helyein is úna hajjalat növeszt; az ősz és vörös haj sülét színt nyír; a hajtalajt csodás módon megerősíti, néhány nap alatt tökéletesen megszünteti a korpa képződését, a haj kihullását a legkorábbi időn egészen megakadályozza, a hajnak természetesen fényt és

hullámos alakot

köleszűnő és a legkésőbb korig megvédi a megöszűlés ellen.

Fölötte kellemes illatúnál és díszes kiállításnál fogva ezenkívül a legfinomabb tolette-asztalnak is díszére válik. Egy tégely ára használati utasítással (hat nyelven) 1 frt 50 kr., postán küldve 1 frt 60 kr.

Ismét elatók illő teengedében részeselek.

Gyár és központi szétküldő-raktár **POLT KÁROLY** Illat- és szerszám-gyár, VIII. ker., Józsefváros, Piaristengasse 14, saját házában, hová minden irásbeli megrendelés intézendő, és a hol vidéki megrendelések az őszek beküldése vagy postai utánvétele mellett a leggyorsabban teljesítenek.

Főraktár: **Budapest** egyedül **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál, király-utca 7. sz. a Szent lélekhez. 2609-16

Az ismeretes porosz Louisenglück

szalon-köszenet

50 kilogrammonként 1 frnyi mérsékelt áron a házhoz szállítva, s egész fuvarokban még olcsóbban, a zsákok ólombélyeggel ellátva, ajánlja a

Gutmann testvérek köszönbányáinak

3892 budapesti eladási ügynöksége

ZWEIG LAJOS, mérleg-utca 3. sz.



VASÁRNAPI UJSÁG

Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **POLITIKAI UJDONSÁGOK** együtt: egész évre -- 12 frt fél évre -- 6 * Csupán a **VASÁRNAPI UJSÁG**: egész évre -- 8 frt fél évre -- 4 * Csupán a **POLITIKAI UJDONSÁGOK**: egész évre -- 6 frt fél évre -- 3 *

43. szám. — 1877. Budapest, október 28. XXIV. évfolyam.

OSZMAN PASA.

Az európai orosz-török harczerternek ama helye, melyre eddigéig a közönség legnagyobb érdeklődése irányult, két-ségkívül Plevna volt. Julius közepétől kezdve, midőn e hely az orosz hadak és a Viddin felől váratlanul megérkezett Ozman pasa csapatai között az első ütközetek szintere lett, — folyton megújuló s mindig nagyobb és nagyobb fontosságú összecsapások, majd állandó küzdelem központ-jává vált, mely felé mind a két fél több és több csapatot igyekezett összevonni, a mi sikerült is annyira, hogy most nem mondhatni lehetetlennek, hogy az európai csatár sorsa ezen a ponton néz eldöntése felé.

Plevna nevét alig ismerte azelőtt a világ. Annyit tudtunk róla, hogy csinos kis város, mohamedán és bolgár vegyes lakossággal, — de hogy erődített hely lehessen, azt alig képzelte volna valaki felőle. Pedig most az, a legnagyobb mérvű. Ozman pasa idevont hadával azzá tette egész váratlanul, rövid idő alatt. A Plevna környékén emelkedő magaslatok mind egy hatalmasan megerődített katonai pozíció ritka hadvezéri tehetségre mutató tervének vannak bevonva hálózatába, s a mintegy varázsütésre keletkezett földhányások, mellvédek, sánczok és a magaslatokon emelt erődök oly szövevényét képezik a veszedelmes stratégiai kelepczének, mely becsületére válnék egy Vaubannak is.

Főn is akadt e kelepczében az orosz-oláh egyesült sereg nem egyszer. Midőn tömördek sikertelen roham és visszavetés után, aránytalan áldozatok árán sikerült elfoglalnia az egyik griviczai erődöt, Plevna külső védgyűrűjének egy előre tolt védjét, — azt hihette, rést tört Ozman pasa megerősített hadállásába, s azon keresztül be fog hatolhatni e pozíció szívébe. Akkor ébredt arra a véres meglepetésre, hogy a külső sánczgyűrű mögött egy második, még sokkal erősebb van, mely az alsót dominálja, e második mögött egy harmadik s ki tudja még hányadik. A „va-kondok-munka“, a hogy az oroszok Oz-



OSZMAN PASA.

nem csoda, mondjuk, ha a bámulatba ejtett világ mind nagyobb érdeklődéssel kezdett kérdezősködni: ki hát az az Ozman pasa, a ki egyszerre; mintha égből hullott volna alá, ott terem egy erős tekintélyes haddal, a hol legkevesebb várják, akkor, mikor legkevesebb várják, kényszeríti az orosz fővezényletet, hogy hadműveleteinek összes addigi tervét egész alapjában megváltoztassa, visszatérjen Balkánon túli kalandozásaiból s oldalában az éles nyíllal, kinlódni legyen kénytelen oly helyen, mely mellett bántatlanul remélt elvonulhatni. Ki az az ember, a ki megjelenve, érzékeny csapást mér a nyugodtan alvónuló kigyó derekába, ott megfészkel magát, beássa magát a földre s tüzes golyókat hányó vulkánokká alakítja az ártatlanoknak tetsző dombokat, s kirohanásaival és a támadások visszahárításával oly veszedelmessé válik, hogy az északi Xerxes fele hadát kénytelen ellene fordítani, melyet ő aztán le is köt oda és lekötve tart, hogy annak másutt nem veheti hasznát semmiféle csár és czárevis.

Eleinte az a híre járt, hogy Ozman pasa senki más, mint — Bazaine. Nem merték fölteni egy vád, tanulatlan törökről, hogy oly hadvezéri készséggel léphessen a csatásikra, mely oly határozottan európai iskolára vall. Azt a készséget bizonyosan európai akadémiákon kellett megszereznie s európai csataiskolákon érvényesítenie, a hol nagy tömegek mozgására nyílt alkalom. Es a mellett oly embernek kell lennie, a kinek nagy ambíciója van, talán épen valamely kiköszörülendő csorbája vezéri hirmevén. Így juthattak rá a föltevésre, hogy Ozman Bazaine, III. Napoleon híres tábornagya, kinek az a kiköszörülendő csorba van hirmevén, hogy a világ egyik legerősebb, mindennel bőségesen ellátott s közel kétszáz ezer ember által védelmezett várát, Metzét, földadta a nem sokkal erősebb ostromló ellenségnek. Olyan óriási csorba igazán, hogy lehetetlen is kiköszörülni. S hogy azok, a kik Ozman és Bazaine személynosságát elhitték, Bazaine e csorbáját Ozman Plevna melletti hős tette által kiegyenlítettnek fogadták el, s „rehabilitált“-nak ismerték el a francziát a török által: ez mutatja legjobban, mit tett Ozman Plevna mellett.

Egyébiránt csak mendemonda volt az egész Bazaine-emlegetés. Ozman pasa tőzsgyökeres török, annyira török, hogy még látogatáson sem igen volt Nyugat-Európában, holott a török születésű vezérek legtöbbször mondhatni, hogy két-három évet osztrák, porosz vagy franczia katonai iskolában töltöttek.

Ozman Nuri pasa 1832-ben született Amaziában, Kisázsiaiban, szegény szülöktől. Tanulmányait bátyja, Husszein Tokatli effendi vezetése alatt kezdte meg, ki az arab nyelv tanára volt az előkészítő iskolában Konstantinápolyban, hova öcsését Tokatból hívta el. Elvégezvén az iskolát, az ifju Ozman ugyan abba a katonai iskolába lépett, a melyben nyerték kiképeztetésüket Szulejman és Mehemed Ali pasák is. Kitünő tanuló volt ő itt, osztályában első. Altszti ranggal hagyta el az iskolát 18 éves korában, s 1853-ban, tehát a krimi hadjárat alatt lépett a hadseregbe egy Sziríában állomásozó lovas ezredhez, majd néhány társával együtt besorozták a törzskarhoz. Így került Sum-

lába, hol a harcztéren korát meghazudtoló hidegvérűsége s nagy reményekre jogosító katonai tehetsége által vonta magára felebbvalói figyelmét. Csakhamar százados lett és szárnységű.

A hadjárat után, rangját megtartva, a szultán testőrségébe lépett. Feljebbvalói által mindenkor kitüntetve, rövid idő alatt zászlóaljparancsnok lett a gárdánál. A lázadás kitörésekor Krétába küldetett, hol a hadjáratban elejétől végig részt vett, hogy két év múlva mint ezredes térjen vissza Konstantinápolyba. Ott különböző szolgálattal és küldetéssel volt megbízva, melyek a dandárparancsnokká s később a hadosztály tábornokká való kineveztetést biztosították számára. Az ötödik hadtestnél elfoglalt ezen állásában Ozman pasa tevékenysége soha nem lankadt el, s szolgálatai napról-napra fontosabbak lettek. Ráruházottat a negyedik hadtest vezérkarfőnöksége s a viddini hadosztály parancsnoksága. Hősi magatartása után Zajcsárnál a szerbek ellen, a tavalyi háború alatt a szultán sajátkezű iradéval nevezte ki mszirnak, tábornagnak.

E háboru kezdetén 35,000 emberével Viddinben állomásozott. Nagy volt ellene a felindulás látszólagos tétlensége miatt. Annyi igaznak látszik, hogy duzzogott, mert javát: Kalafatot megszállani, visszavetették. E miatt tartózkodott egy ideig minden támadó föllépéstől. Az európai törökérműlapok elnevezték lustának, lábhlógató, napon sütkéző vezérnek, — míg egyszer aztán lecsapott, mint a villám s kieroszakolta minden elfogulatlan ember tisztelétét hősteteivel. Hadseregét, melynek felét a háboru kitörésekor át kellett engednie Abdul Kerimnek, rövid időn 60,000 főre emelte s jól begyakorolta, ezáltal a jeles hadvezéri név mellé a nagy organisator érdemeit is megszerezvén.

Plevnánál kivívott bámulatok sikereinek köszönheti a „Ghazi“ nevet, az Oszmanie-rendet, egy diszkardot, a szultán köszönő levelét s Konstantinápoly városának egy érdemtábláját. Eddigi pályája azt bizonyítja, hogy nemcsak derék, hanem egyuttal szerencsés hadvezér is.

Egy kunhalomnál.

Dalom köszöntsd e szép vidéket,
E napsütötte táj mezőit!
Ah! érzem, hogy míg szerzte nézek,
Lelkemnek ifju szánja nő itt.
E nyílt lapály vándor fuvalma
Büvös regét susog nekem:
Régen letűnt fényes napokról,
S gyásznapjaidról nemzetem.

Hah! látom újra... hadisátrak
Lengnek körül, — felítve békén...
De zug a kürt... megdöbben a föld,
S jön a veszer vad harczi ménén...
Ó az, Étel, a hős! — nyomában
Zászló-erőd, győztes budak...
S főlzeng a lant vigalmi hurja
A hogy táborba szállana!

Majd újra csönd... szép álmom eltűnt! —
Sötét a kép, mely száll elmébe.
Éj van, de rémes vijjogással
Két küzdő kesely ront előre.
Szemükben düh és boszu lángja,
Engedni egyik sem akar, —
S gyilkolja egymást vad tusában
Két testvérfaj: kún és magyar.

S mi lett a vége? Ah ne kérjünk,
Mert szörnyű, mit a rege elmond;
S ne mondaná bár, elbeszélné
Hallgatva is ama kerek domb.
Ott áll a Kunhalom tetején,
Fehérlő csontokkal sötét,
Mint egy élő, örök tanulság,
S mint bús napok intő jele:

Hogy Kárpátoktól Adriáig
Szeresse egymást e föld népe;
Hogy e hazát, ha a vihar jó,
Hűn és egyformán óvja, védje;
Hogy áldott, ki a szabadságot
Küzd, s meghal, hogyha halni kell;
De átkozott, ki testvére
Valaha gyilkos tört emel.

(Kis-Ujszállás, okt. 12.)

Darmay Viktor.

NE NYULJ HOZZÁM.

Elbeszélés.

Írta: **Jókai Mór.**

(Folytatás.)

VII. Vestigia terrent.

Az előre menttek nyomai ijesztenek. Tudniillik, hogy a mesebeli rókát az ijesztette vissza az oroszlan fejedelmi barlangjának látogatásától, hogy csupa befelé menő lábnyomokat látott, kifelé jövőt egyet sem; a Kapornaky-kastély látogatóit pedig ellenkezőleg az, hogy még addig minden leánykérő a hogy bement, úgy ki is jött; ott nem marasztották.

Az első kísérlet sikerült. Soha az utóbb támadt poéták közül százaranyos pályadíjnak (mit vak pályabírák osztogatnak) a kitüntetett úgy meg nem örült, mint Tivadar annak az egy tallérnak, melyet nyoszolyányul meghívott két muzsája aratott a szegény vak pályázónak. Másnap már ott volt János bátyánál, jó négyes fogatával, s azzal a jó reggel kívánással lepte meg, hogy „most már jöjjön bátyám násznapomnak.“

Annak sem kellett azt kétszer mondani; az is rögtön befogatta a maga négyesét. Jó, saját nevelési mének voltak. Tudniillik az minden illedelem ellen volna, hogy a násznap és a praesumptiv vőlegény ne két külön fogaton menjenek.

Mikor aztán a tornácba kiállva, dícsérgetnék és bírálgatnák egymás lovait: ime érkezik harmadiknak az udvarra egy új négyes fogat, melynek tulajdonosában egyszerre megismerték a Bánkódy Simit.

János ur nagyon megörült neki:

— Legalább nem marad szégyenbe a jó reine claude pálinkám!

János bátya maga nem ivott semmi égetett italt, hanem a vendége számára tartott ilyen ritkaságként gyártott finom szeszt, a mit királynői gyümölcsből főztek. Ezuttal azonban Tivadar sem nyúlt hozzá, azt mondta, hogy mikor az ember leánykérőbe megy, akkor nem szabad pálinkát innia: még ma pipa sem volt a szájában.

A Bánkódy Simi fogata gyönyörű szép négy almáspejt volt: telivér állatok; azok még csak szóba sem álltak a másik két négyes kollégáival. Tudták, hogy ők arisztokraták. Az urfi is nyalka legény volt: a legnagyobb birtok tulajdonosa a környékben, s az anyja báróné, tehát ő maga félmágnás, s az is nagy dolog.

— Hozott Isten! üdvözlé a háziur az érkező vendéget, a ki nyilván csak egy baráti köszöntésre tért be errejártában; s

mindjárt vitte az asztalkához, megkínálva az arany színű nedvvel.

— Köszönöm, ma nem iszom pálinkát. Még ma pipa sem volt a számban.

— Tán bizony leánykérőbe megy?

— Olyanformán van.

— Aztán hová?

— Hát csak ide — a szomszédba.

— Kapornakyékhoz?

— Körülbelül. Jobb azt az embernek nem híresztelni; mert hátha kosarat kap.

Bánkódy Simi csak azért hajtatott be, hogy megmutassa az új négyes fogatát s megdicsértesse magát érte. Nem is mulatott sokáig.

— Aztán ne kívánjatok szerencsét. Vadásznak, leánykérőnek nem szabad azt kívánni.

Ugy se kívántak.

A mint elhajtatott, azt mondá Tivadar nagy búsan:

— No ha te nem iszol, hát majd iszom én. S azzal buvában a szájának vitte az egész szalmafonatos butykost.

— Mit akarsz? rivalt rá János bátya, erővel kicsavarva kezéből az öngyilkosságra szánt fogvert. Elment az eszed?

— Megjött! Csak nem megyek tán duetben leányt kérni?

— Hát te megijedsz a versenytárostól? Gavallér vagy, katoná voltál, mindig keresed, hogy kit vágj le? most itt van. S te megretírsz?

— Hja, bátyám, a leánykérés nem olyan, mint a párbaj. A párbajnál, ha bizonyosan tudja is az ember, hogy az ellenfele jobb vivó, hogy összevágja, helyt áll neki. A leánykérés olyan, mint a löverseny. Az ember meglátja, hogy a másiknak jobb paripája van: megfizeti a bánatpénzt s visszalep, s ezért senki sem nevezi gyávának. Már pedig ha csak a lovainkat összehasonlítja is valaki, első látásra megmondja, hogy az óvái zsidói ménes ivadék, az enyéim pedig csak mezőről fogottak: amazok a menyasszonyt vinni valók.

— Nem a lóról, hanem a rajta ülőről van itt most szó.

— Akkor is enyim a bánatpénz fizetés. Mennyivel szebb, jobb, okosabb, gazdagabb fu Simi nálamnál? S aztán még az apja alapítványt is tett a debreczeni kollegiumban hat árva diák ellátására. Bizony kifogatom én a lovamat!

S nem lehetett többet lelket verni belé. Azt mondta, hogy hazamegy. Alig lehetett rávenni, hogy várja meg az ebédet.

Épen hozzá akartak ülni nagy búvánattal a gyásztorhoz, a midőn újra hangzik az udvaron a vendégbejelentő négyes csengés-bongás s a kisietők bámulatára a ma reggeli telivér fogat hajtat be az udvarra: maga a Simi a hintóban. Az ostorhegyes kétszer is megbotlott a sima uton.

— Sánta az a te ostorhegyesed, Simi, — monda neki János ur.

— Az nem sánta. Hanem én sántitok mind a négy lábamra.

— Mi lélt?

— Az, hogy kitették a szűrőmet az ajtón.

— Ugyan ne mond. Hogy lehet az?

— Nagyon simán van. Az öreg ur meghallgatta a kérésemet, megdicsért, megszorogtatott, le is ültetett; hanem aztán egy kis nehézséget gördített élem, tudniillik, hogy vajjon a leánya mit szól hozzá? Audiatur et altera pars. Halljuk a másik félt is!

— Hát aztán hogyan volt az? kérdé Tivadar nagy mohón.

— „Infandum renovere jubes... dolorem.“ Mondhatlan fájdalom feljutását kívánod tőlem; de ha téged mulattat, hát elmondom, hogy megy az ilyen szomorú szertartás végbe? — Hát bekocogtatok; azt mondják: „tessék!“ Belépek. Ott találok a mamát a pamlagon, könyvet olvasva, a kisasszonyt az ablakon, rám név himezve; meghajtom magamat, leültetnek, kalapot a térdem közé veszem.

— Ugyan ne mondj el minden bolondságot.

— De ha mindent meg akarsz tudni, hát ezt is csak hallgasd meg. — Aztán elkezdünk róla beszélni, hogy milyen régen nem volt már eső. A tavaszi nem kelhet ki. Ebbe a kisasszony nem szól bele. Folyvást stikkol. Beléköttök. Mi lesz abból? Dohányzacskó. — S ki lesz az a szerencsés, a ki abból dohányozni fog? — Az nem tudatik. — Hogyan lehet az? — Ez a dohányzacskó a vármegyeházán fog kitultriztatni, s a begyült összeg a megyebeli vak koldusok között fog kiosztatni. — Ugy én megrakom mind a kilenczven számat, elnyerem a dohányzacskót, s leszek a kisasszonynak vakja is, koldusa is, ha a kisasszony is lesz nekem vakvezetőm az életben keresztül.

— No ezt furfangosan gondoltad ki, foházkodék fel Tivadar, irigykedve.

— Kárba veszett fáradság volt! Minden felelet helyett elkezdett az előtte álló virágeseberrel babrálni. „Ugyan az Isten áldja meg, adjon legalább egy szál virágot, ha már élő szalmát feleletet nem ad.“ Akkor aztán kiválasztott a számomra egy — nyenyulhozámot. „Ez azt teszi, hogy elmehek?“ — Ekkor az anyja is beszélt. „Nem akar ez férjhez menni soha.“ — A leány azt mondta rá: „Ti vagytok az okai, ketten: nekem olyan jó apám és olyan jó anyám van, s engemet olyan nagyon szeretnek, hogy nem tudok tőlük megválni.“ — „De mi majd egyszer meghalunk,“ mondá az anyja. „Akkor én már vén leány leszek, senkinek sem lesz rám több gondja: alapítok egy kálvinista zárdát s abban magam körül gyűjtök minden otthon maradt leányt a környékből.“ — Denique én megkaptam a kosarat, nem is volt egyéb dolog, minthogy megfordítattam a kocsirodát. Az öreg urnak, a ki a kocsimig kísért, azt mondtam, hogy majd a sédiának elvégezzük a függőben levő ügyet: nehogy a cselédek valamit észrevégyenek. De az istentelenek, akárhogyan óvakodtam, mégis becsempésztek a kocsi ülés alá egy csinos kis kosarkát, tele sárga violával. No már most Tivadar öcsém, megtudtad, hogy miképen kap a halandó ember kosarat?

— Most aztán már Simi ivott. Ebéd végével le volt öblítve a buja. Azt mondta: gyöngyház! ha leszakad, lesz más!

A mint a boldogtalanul járt kéro odább ment, János bátya karon fogta Tivadart s azt sugta neki: no öcsém, be vannak fogva a lovaink.

— Mi célra vannak befogva?

— Arra, hogy visszajövet selyemkendő legyen a szerszámjukra kötvé.

— Csak nem gondol arra bátyám, hogy „én“ most oda menjek leánykérőbe, a honnan „ezt“ kikosarazták?

— No te ugyan derék katoná vagy,

még akkor sem mersz a csatatérre lépni, mikor már az ellenség elfutott.

— De a ki annyival jobb volt, szebb volt nálamnál, s mégis megbukott, hogy merjek én annak a nyomán elindulni?

János bátya egy szót se szólt többet Tivadar öcsésé biztatására, hanem felkapta, nyálábra vette; minden rugkapálózása daczára levitte a kocsihoz, bedobta az ülésbe, melléje ugrott, lefogta a két kezét, hogy el ne szabadulhasson s azzal rákiáltott a kocsióra: „hajtás!“

Igy szoktak tenni a huszárok!

A kocsi pedig nem állt meg csak a Kapornakyék kastélya udvarán. Ott aztán az örnagy bátyja kiadta a napi parancsot.

„Egy, kettő, három! Az első rohammal beveszed a leány szívét; a másodikkal megostromolod az apja sánczait, a harmadikkal kapitulációt követelsz kényre-kegyre. Nekem vagy győzve, vagy halva jöjj vissza!“

(Vége követk.)

A magyar kisedővás újabb mozzanata.

A kisedővás és nevelés a 30 as évek óta — némi visszaesésekkel — tetemes gyarapodást nyert, de a legnagyobb lendületet kétség-telenül az évtized elején észlelhetjük, midőn részint a Fröbel-féle gyermekkerteknek dívatba jött, részint a P. Szathmáry Károly által 1873-ban indított „Kisedővédő-egyesület“ és a régi „terjesztő“ között jótékonyan versengő mozgalom keletkezett, mely azzal végződött, hogy 1874 júniusában a két országos egyesület egy most már nagyobb körű „Országos kisedővédő egyesület“ alakult. Ez által a régi egyesület nemesak újabb és mozgékonyabb elemeket vett fel, hanem egyuttal két termékeny eszmét is sajátjává tett: a nők munkaképesítésének a téren keresztül vitelt, s ez eszme nek egy bennlakással összekötött övönői képezde által megtestesítését, s másodsor a jótékony intézmények országos elterjesztését, tehát a falusi övönök felállítását az országban ha lehet minden községben.

Az első célz egy a czélszerűség minden kellekeinek megfelelő képezde felállításával, mely folyó év januárjának 21-én (mint erről olvasóinkat akkor bővebben értesítettük) ö felségeik jelenlétében ünnepélyes megnyitottat, az egyesület elérte.

Az újabb mozzanat, melyet itt jelzünk, már a második célra vonatkozik: a falusi kisedővédő intézetek oloszerű felállítására, melyeknek tömeges létrehozását az egyesület s illetőleg annak titkára (mint indítványozó) két eszközzel kívánja előkészíteni. Ez eszközök egyike az ugyancsak Szathmáry által benyújtott s a képviselőház által kedvezőleg fogadott, (de fájdalom, közbejött országos események által szőnyegről leszorított) törvényjavaslat, másika az eszme nek népszerű röpiratok által elterjesztése és így a törvény talajának előkészítése a közvéleményben.

Ez eszme nagy horderejét hazánkra nézve, azt hisszük, nem kell hosszasan fejtegetnünk.

A kisedőnevelés a városi polgárok gyermekeire nézve is áldáshozó, mind emberbaráti mind közgazdasági, mind nemzetiségi és nevelésügyi tekintetben: de százasorosan áldásos lesz az nagy részben földmivelessel foglalkozó falusi községeinkre nézve, hol a gyermekek gondozása még esekélyebb; hol kivált szorgos mezei munka idején igen sok munkaerőt kimél meg; vegyes nyelvű községekben az országos nyelv eltanulására s a különfajta rokonszenvére vezet, — a köznép értelmiségét pedig általában és nagy mértékben növeli.

Mint nagy, országos eszme tünik fel az, ha meggondoljuk, hogy főként szülői gondatlanság miatt Magyarországon kisedőnevelés több fele pusztulván el: a statisztikusok kiszámítása szerint, míg más művelt országok népességének megkésztetésére körülbelül 30 év szükséges: Magyarországon népességének két annyira növesére százhuszonhét év szükséges.

Ha meggondoljuk ezenfelül azt a temérdek kárt és veszedelmet, mely a magokra hagyott

gyermek által okozatik, s melynek egy valóban megtörtént példáját, egy tűzvész által elpusztult helység szomorú képét mellékelte képünk is mutatja; és hozzá veszzük ehhez egyszerű és olcsó módozatot, melylyel a falusi óvodákat az egyesület behozatni törekszik (s a minőnek képét Jankó művészi rajzánja után szintén itt közöljük): nem habozunk kimondani, hogy a kisded-óvás emez újabb mozzanata nemhogy kivihetlen és képzeleti dolog lenne, sőt annak föl nem karolása, nem teljesítése volna megfoghatlan nemzeti közöny és hanyagság.*

és kettő Promontoron, hol azok nemzetiségi tekintetben is nevezetes szerepre vannak hivatva. Egy éven át, könnyen szerezhető alkalmas kert helyiségben, gyakorlatilag betanított falusi dajka vezetése és felügyelete alatt az ily kisded-menhelyek száz, legfeljebb százötven forintba kerül-
nének a nyári időszakban, midőn a legnagyobb szükség van rájuk. Egy felfedelü szin elég volna elhelyezésükre.
Nem tesszük fel hazánk törvényhozásáról, nagyobb birtokosaink hazafias áldozatkész-
ségéről és emberbarát-érelméről s hazánk józan

vitéz mohammedán törzsei boldogan éltek a rokon hitű szomszédok szelid kormánya alatt, mely ősi nyelvöket, szokásaikat, sőt ha más hiten voltak is, vallásukat sohasem akarta elnyomni. Megelégedett a csekély harács befizetésével s azután békét hagyott a meghódított népeknek. Sokféle dolog emlékeztet a Kaukázus völgyeiben a törökök egykori uralkodására, s hogy maguk a népek minő emlékezetben tartják egykori uraikat s milyen mostani helyzetök a régihez képest, az a tény eléggé mutatja, hogy valahányszor az oroszok a törökökkel



A FALU PUSZTULÁSA.



A FALUSI KISDEDÓVODA.

A KISDEDÓVÁS CZIMŰ CZIKKÜNKHÖZ. — Jankó János rajza után.

Ily falusi óvodák tetteleg is léteznek már hazánkban: ilyen a b. Vay Miklósné által felállított *golopi*, ki az indítványozó értelmében egy jóra való falusi leánykát a szomszéd tályai intézetbe pár órára gyakorlat végett beküldvén, falusi óvodáját már ez évben létrehozta; valamint több kiadással létesült ugyanilyen Nógrádban Szirákon gr. Dégenfeldné által, Soroksáron

* Csak e napokban olvastuk a „Zalai közlöny”-ben, hogy csak az egy Miháli községben (Somogy) 10 év alatt kétszer égett le a község fele, s mindig magokra hagyott 4–5 éves gyermekek játéka következtében.

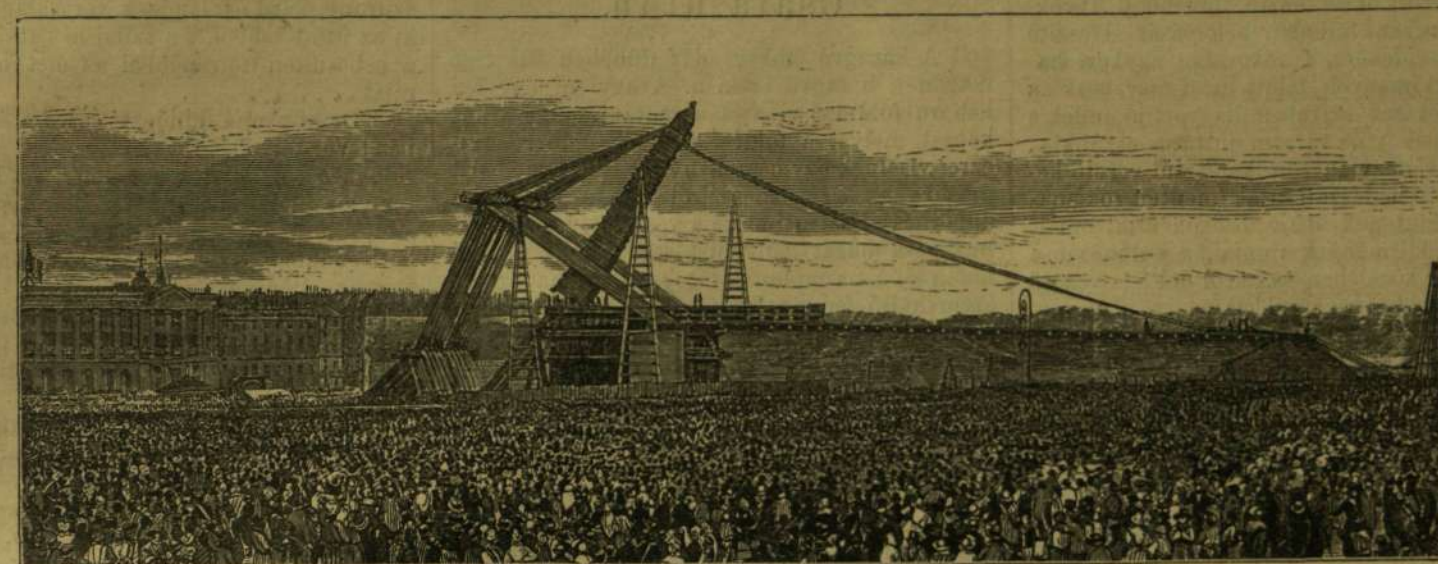
köznepe értelmiségéről, hogy az eszmét mindennél föl nem karolják s létrehozni ne törekedjenek; még mielőtt törvényhozáunk, — mint hiszszük és reméljük — azoknak kötelező felállítását emberbaráti és hazafias szempontokból kimondaná.

Egy török vár a Kaukázusban.

Volt idő, mikor a Kaukázus egész vidéke a török birodalomhoz tartozott. A ravasz moszkó hatalma még akkor nem ért odáig s a Kaukázus

háboruban voltak, a Kaukázus törzsei mindannyiszor fellázadtak jelenlegi elnyomók ellen s a törökök pártjára állottak.

Egyszer aztán halványulni kezdett a félhold ragyogása. A vad moszkók egymásután ragadták el tőle a Fekete-tenger északi és keleti partján elterülő tartományokat. A krimi tatár khánság 1783-ban, Georgia és Imeritia 1800-ban, Daghestan, Shirván, a Karabagh és Talysch 1814-ben, Örményország egy része Erivánnal együtt 1828-ban, Abkházia, Mingrelia, Gurjel és az akhalsziki pasalik 1829-ben, a csecsenczek



A LUXORI OBELISZK FÖLÁLLITÁSA PÁRISBAN, 1836. OKT. 25-ÉN.



TÖRÖK VÁR A KAUKÁZUSBAN.



CSATA UTÁN. — HALOTTAK ELTEMETÉSE A GRIVITZA ELŐTTI OROSZ TÁBORBAN.

— Nos hát nem bizol az angol, a francia, az orosz bankban?

— A papír csak papír . . . nincs más igaz érték, mint arany és ezüst.

— Mondom, míg készletünk tart, aranyban és ezüstben fogunk fizetni.

— Ha csak lehet, aranyban!

— Helyesen, nekünk is aranyunk van inkább, mint ezüstünk. Oh, a Gallian bővében van az arany: angol, orosz, francia arany . . .

— És az árak felett, kormányzó ur, hogyan egyezünk meg, az árak felett? Szabad lesz azokat nekem határozni meg?

— Hakabut mester, — felelt Servadac nyugodtan, — módomban volna az árakat magamnak határozni meg; de nem akarok visszafeléni hatalmammal; elfogadom, alku nélkül, a földön szabados árakat!

— Könyörülj isten! A földi árakat! Hát akkor mi hasznom van nekem a kivételes helyzetből, s abból, hogy egyedül jöttem portékámmal a galliai vásárra! Magam vagyok a vásáron, magam határozom áruim árát. Ez természet és szokásadta jogom.

— Nem fogadok el mást, mint az európai árakat, ismétlé Servadac zavartalan hidegvérrel.

— Hogyan, uram! Ne fordíthassam hasznomra helyzetemet?

— Épen azt akarom megakadályozni, hogy azt kizsákmányolhasd. Gondold meg, hogy a közjó érdekében jogom volna egyszerűen rendelkezni árucikkeiddel . . .

— Az én árucikkeimmel? hát miért az enyéim, ha ön rendelkezhetnék velök?

— Ugy van mégis. A közjó mindenek fölött. De én annyira nem megyek. Megelégszem az európai árakkal, Izsák mester, fontszámra, értsük meg egymást.

Hiába próbált még ellenmondani Hakabut mester, végre el kellett fogadnia az „európai árakat“. Azok mellett is, gondolá magában, többet nyerek, mint gondolták!

Másnap, november 16-kán, Servadac kapitány Ben-Zouffal, s két orosz matrőzzel, már hajnalok megjelent a *Hanzán*.

— No Eleazár, — szólította meg a zsidót Ben-Zouf, — vén gazember, hát hogy vagyunk?

— Ön igen szives Ben-Zouf ur —

— Hát vásárt csinálunk, — ugye?

— Kézpénz fizetés mellett, igen, igen.

— Európai árakon, tevé hozzá Servadac.

— S mire van önöknek szükségök, uraim?

— Egyelőre, — felelé Ben-Zouf, — kávéra, cukorra, és dohányra. Tíz-tíz kilogramm mindenkiből, elég lesz egyszerre.

— Tíz kilo kávé, tíz kilo cukor, tíz kilo dohány, mondja ön, segéd ur?

S ezzel Hakabut eltávozott a kamarából, hogy a raktárba menjen, mely hajója derekát foglalta el, s elhozza onnan a kívánt cikkeket. Először is tíz csomag dohányt hozott be, a francia kormányi tözsdéből valókat, azon módon becsomagolva, s értetlenül leragasztva s cizmerrel ellátva, a mint a gyárból kikerültek, egy-egy kilogrammos csomagokban.

— Itt a tíz kilo dohány — mondá. — Kiloja tizenkét frank; ez 120 frank összesen.

Az ár az otthoni levén, Ben-Zouf fizetni akarta egyszerre.

— Megállj csak, — szóló Servadac, — meg kell mérni, megvan-e a súlya?

— Igaz is, kapitány uram!

— De minek, — szóló Hakabut. — Hisz látják, hogy ugy vannak, a mint az állam gyárból kikerültek.

— Az nekem nem elég. Magam akarom látni a mérleget.

Izsák előhozta a mérleget. Nem levén, mint tudjuk, kétszázú mérlege, ugyanazt a rugós mérleget hozta elő, melyet a multkor kiköleszött volt az uraknak.

De midőn a kilogrammos dohánycsomagot a mérleg horgára akasztotta s nézte hová mutat annak nyelve, csak elképedt s majd kiejtette a kezéből a mérleget mindenestől.

— Mein Gott! — kiálta.

S valóban nem is ok nélkül! Az egy kilos csomag csak 133 grammot nyomott, vagy is ennyire huzta le a mérleg rugóját — hétszerte levén kisebb súlya, mint a föld felszínén.

— No's Izsák mester, — szóló zavartalan nyugalommal Servadac, — nem volt-e igazam, hogy utána mérettem a csomagot?

— De, kormányzó ur . . .

— Csak tedd hozzá a mi kell egy kilogrammig . . .

— Hogyan, egy kilogrammig?

— Természetesen. Csak siess!



ELKÉPEDIT, S MAJD KIEJTETTE KEZÉBŐL A MÉRLEGET . . .

SERVADAC HECTOR VÁNDORLÁSA.

Hakabut mester csakhamar átlátta a tünény okát s megkísérelé az ellemondást. Hiába, Servadac előre megmondta, még előtte való nap, a mikor megalkudtak, hogy európai árakat számítsanak és pedig fontszámra. Ebben nem lehetett félreértés.

— Tönkre vagyok téve, nyögött szegény Hakabut Izsák. Meg vagyok ölve.

— Hát jobb szeretnéd, hogy fizetés nélkül vigyük el? — vigasztalá Ben-Zouf. — Mert azt is tehetnők.

Végre is bele kelle magát adnia. Hetven kilogramm dohányt volt kénytelen adni, tiznek az árárt. Ugy a többi cikkből is.

Meg kell vallani, hogy Servadac eljárását, a ki az európai árakat elfogadta, de az európai mértéket nem: méltán lehetett volna kifogásolni. De hiába: a közérdek mindenekelőtt! Ez volt a kormányzó jelszava, s ebben ismét neki volt igaza.

Eleg az hozzá, hogy Hakabut Izsák soha ilyen rossz üzletet nem csinált — a földön!

(Folyt. követe.)

Egyveleg.

Élő paradicsommadarak Európában. Utazók leírásából tudjuk, hogy a paradicsommadarak szerfölött nehéz elevenen megfogni, mert igen félénk állat és alig lehet hozzá közel jutni. Most a párisi Jardin d'Acclimatation-ban (állat- és növényhonosító kert) néhány élő példány látható a madarak közül, az első, melyek Franciaországba hozattak. E madarak leginkább a malayi vagy Szunda-szigetekben s főleg Uj-Guineában laknak s minthogy közelről ritka ember látta őket, sokáig azt hitték róluk, hogy nincsenek lábaik s folytonosan a levegőben tartózkodnak.

Hogy vessik elejét a járványoknak Birmában? Igen radikális, de gyakorlati módon. Mihelyt valamelyik helységben a járvány jelei mutatkoznak, a lakosok hatalmas tüzeket raknak az utcákon, szörnyű veszedelmre a gyülekező bambuszházaknak, hogy a *natokat* (gonosz szellemek) tova riasztják. A tűz tisztító befolyása többnyire meg is teszi az ohajtott hatást.

Shakespeare és a portugál király. I. Dom Luis portugál királytól e napokban jelent meg Lisabonban Shakespeare „Hamlet“-jének fordítása. Csak két éve, hogy a portugali irodalmi körök Shakespeare műveinek fordításáról kezdtek gondolkodni. Castillo igen ügyesen át is ültette a „Szentivánéji álmot“, míg egy másik költő, Pulbao Patro „Romeo és Juliából“ közölt mutatványokat. Ezekhez járult tehát Dom Luis „Hamlet“ fordítása, sőt „A veleneczei kalmár“ sem fog késni soká, mivel a művelt szellemű király már ennek fordításába is belekezdett.

Páratlan gyaloglás. Gale William, cardifi születésű 42 éves athleta 1500 angol mérföldet gyalogolt e napokban, ezer egymásután következő óra alatt. A 41 napnál tovább tartó gyaloglás színhelye London déli részében West-Brompton egy körülkerített parkjában volt, a Lillie Bridge Groundsban. Galenak minden óra alatt másfél mérföldet kellett befutnia, s azt ő akké cselekvé, hogy minden egyes óra kezdetén pontosan hozzálátott a másfél mérföld befutásához. Be is futotta rendszeren 20—25 perc alatt s az óra hátravaló perczei alatt pihent, aztán a következő óra-ütéskor újra neki látott a munkának. Az utolsó másfél mérföldet 15 perc és 52 másodperc alatt futotta be. Roppant néptömeg nézte rendszeren a gyorsfutó hihetlenséggel határos produkcióját, mely tökéletesen homályba borítá az amerikai Weston és Barclay-Allardice angol kapitány bravúraját, mely utóbbi gyorsfutó ezelőtt hetven évvel ezer óra alatt ezer mérföldet futott be.

A washingtoni szabadosi hivatal leégett nem régiben. Abban a csarnokban, mely részben a tűz áldozatává lett, a világ legszebb és legnagyobb muzeuma volt elhelyezve nevezetes találmányokból. Nevezetességei között volt az első távirtdégő Morsétól 1837-ből, az első aratógép, az eredeti varrógép-minta stb. A távirtdégek eredetijét, valamint egyéb régebbi keletű becses találmányokat, az amerikai függetlenségi akta eredeti másodpéldányát, Franklin könyvsajtóját, Washington tábornoki egyenruháját és más érdekes ereklyéket sikerült biztonságba helyezni, mielőtt a tűz elérte az épület ama részét, a hol őriztettek. De a minták csarnokának felső emelete, ama 80,000 darab mintával együtt, mely ott harnacozhat év óta felgyülekezett, a lángok martaléka lett. Az épületet a teljes elhamvadástól csak az menté meg, hogy a mintacsarnok boltozatát vasgerendákon nyugvó téglalépek képezték, melyek márványlemezekkel voltak borítva. Ezek tartották föl a bezuhanó tető súlyát. A kárt 3—500,000 dollára becsülik.

Norvég koporsók Angliában. Norvégia lakói egy idő óta pompás üzletet csinálnak Angolországban koporsókkal. Százával horadják ez „utolsó lakhelyeket“ az angol kikötőkbe s akármily nagy szállítmány érkezik, pár nap alatt elkapkodják.

Egy új repülő gép.

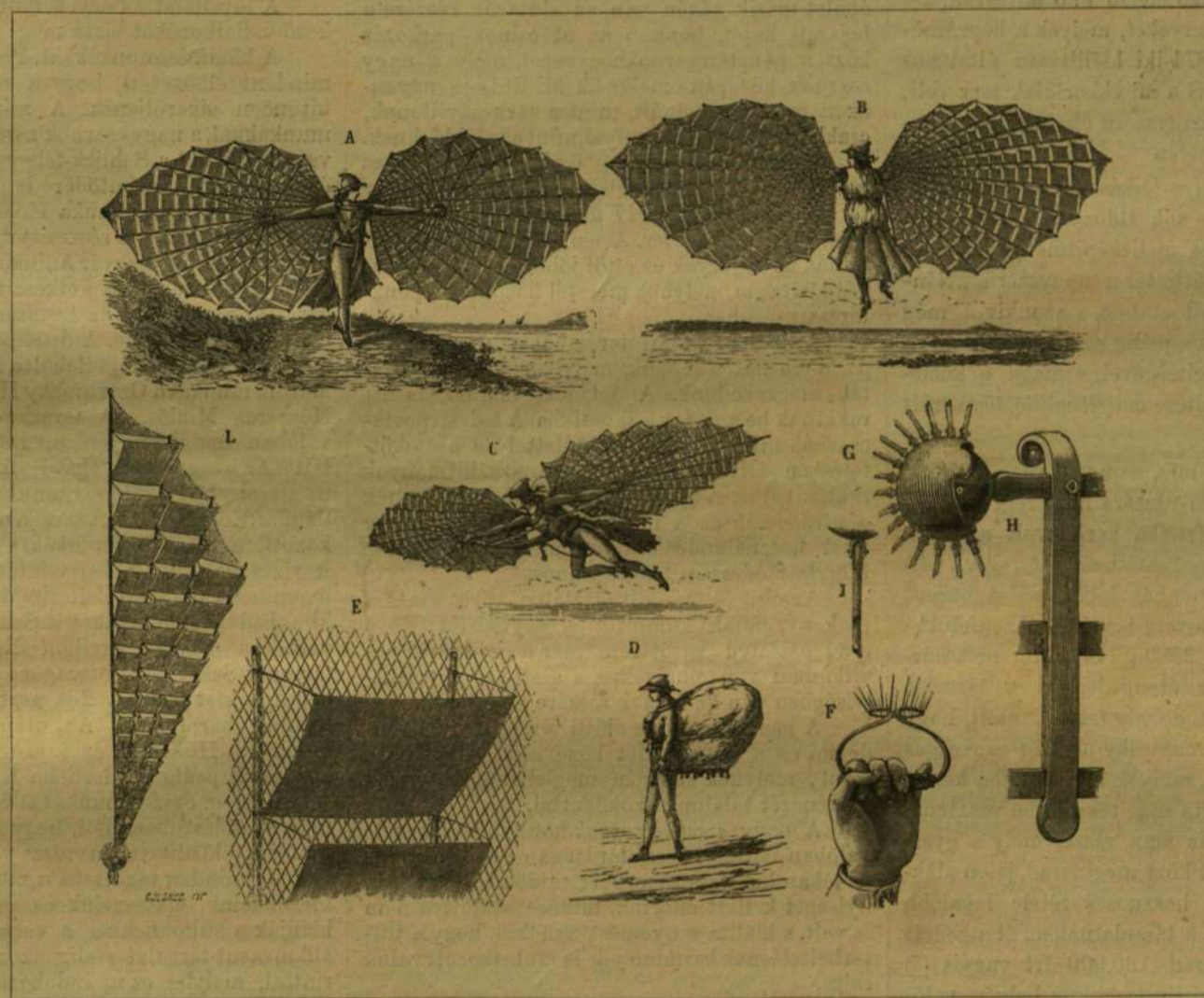
Századok, talán évezredek óta képezi az emberiség egyik legforróbb vágyát a repülés mesterségének, vagy jobban mondva művészetének föltalálása. Repülni a levegőben szabadon, tetszés szerint, fönt és alant, mint a madár — erre vágyott az ember mindig s erre vágyik jelenleg is, noha e vágya eddig teljesületlenül maradt. Pedig sok kitűnő, találfelkény szellem fáradozott már eddig s fog fáradozni még ezután is egy alkalmas és tetszés szerinti repülő gép föltalálásában, s mégis nagy kérdés, hogy a törekvést fogja-e valaha ohajtott siker koronázni. E nagy talányt a léggömb feltalálása félig-meddig ugyan megoldotta; e találmány segítségével képesek vagyunk fölemelkedni a légtengerbe, ott egy darabig megmaradni s biztos czél és irány nélkül ide s tova uszkalni, de a léggömb kormányzása, irányának tetszés szerinti megjelölése még eddig szerfölött csekély mértékben sikerült, s az még mindig tehetetlen játékszer a különböző légáramlatok ha-

A legújabb terv e hálátlan téren egy olasztól, Signore Ignazio Teodoro Capretti-től származik, s bár ez új tervnek sem igen lehet a siker kedvezőbb esélyeire több kilátása, mint az eddigi repülő gépeknek volt, mégis megismertetjük azt itt röviden, abban a hitben, hogy lapunk olvasói közül többen érdeklődnek az ez irányban tett kísérletek iránt.

Mint a mellékelt vázlatrajzok mutatják, Capretti találmányának legényesebb részét ama két szárny képezi, melyek a repülőnek valóhoz erősítendők. E szárnyak számos könnyű pálcácskából vagy bordákból állanak, melyek mint az esernyő sugarai, a H csuklóhoz, mint központhoz vannak erősítve, s finom hálózattal bevonva. A szárnyak egész felülete vékony szövettől készült szellentűvel van borítva, melyek a szárny fölemelésénél a hálózaton fölnyílnak és a levegőt áttereszik, ellenben a szárny lebecsátásánál a hálózatra fekszenek, s azáltal összefüggő és a levegőnek ellenálló felületet állítanak elő. Az E és L ábrák a készüléket tisztán kivehetőleg mutatják. A szárnyak mozgására több apró pálcácska szolgál, melyek az

földet s kedvező szél mellett a távoli czél felé indul; a C ábra már teljes repülésben tünteti fel. Végre a D ábrán elérte czélját és szárnyait ügyesen összegöngyölve a hátán viszi tovább, hogy a többi földiek módjára ismét a biztos talajon járhaljon.

A föltaláló azt hiszi, hogy egy-egy négy-szög méternyi szárnyfelülethez 5—6 kilogramnyi testsúly elégséges, de nagyon szeretne valakit találni, a ki az ő számára számításokat tenne arra nézve, hogy mekkoráknak kellene a szárnyaknak lenni, hogy a levegőben lebegve fontarhassa magát. E számításból derülne ki aztán, hogy a repülő gép oly készülékkel látható-e el, mely a lábak közreműködését is megengedi, tehát a karoknál nagyobb erőki-fejtést is megbirhat. Bármily érdekes is az egész repülő szerkezet, abbeli meggyőződésünket még sem hallgathatjuk el, miszerint annak megvizsgálása ismét csak ama többször elért eredményhez fog vezetni, hogy az ember izomereje a repülésre nem elégséges.



CAPRETTI REPÜLŐ GÉPE.

talmában. „Kormányozható léghajókat“ ugyan tucatszámra találunk föl minden évben s a kormányok nem győzik a tömérdek sok szabados találmányokra kiszolgáltatni, de az ohajtott és kitűzött czél eddig egyetlen ily találmány sem érte el, s még mindig nagyon kérdéses, hogy a légtengernek leszünk-e valamikor csak annyira is urai, mint a földi oceánoknak?

A tulajdonképeni léghajók feltalálására és tökéletesítésére tett kísérleteken kívül, mint-hogy a léghajók különben is nagyon mesterséges és sok költséggel járó készüléket igényelnek, nem volt hiány oly törekvésekben sem, a melyek oda irányultak, hogy az egyes embereknek is lehető legyen a levegőbe mint a madár fölemelkedni és a légtér „hatalmas szárnycsapásokkal“ keresztül-kasul szeldelni. Repülő gépek föltalálásáról tehát gyakran volt már szó, s a „föltalálók“ többnyire a madarak repülő szerkezetét vették mintául, de bár mostanáig minden ilyféle törekvés teljesen megheiusult, a „repülő gép“ tervén ma is számosan török a fejüket, s mindgyere fölmerül a hír egy-egy ily szerkezet föltalálásáról.

egy bordákból nyulnak ki (A és C ábrák) s valamennyien az F fogantyuban egyesülnek, úgy hogy annak egyszeri megrántása az egész szárnyat mozgásba hozza. A két fogantyú erős zsinórral van egymással összekötve, úgy hogy az egyik szárnynak fölfelé mozdítása mindenkor a másiknak lefelé tett mozdulatát idézi elő; e zsinór egy karikán át a repülő mellétől kissé elálló s meglehetősen hosszú tülkön (szarun) megy keresztül, s ez utóbbi adja meg a repülésnek a kellő irányt. E tülkön, valamint a szárnyak is, szövettől és könnyű pálcácskából készült páncélforma burokhöz van erősítve, mely a repülő mellét és vállait körülveszi; a repülő öltönyt madárfarkhoz hasonló készülék egészíti ki, melyet a repülő lábai közt végig vezetett zsinór hoz mozgásba. A két szárnynak fentebb említett összekötése arra való, hogy a repülőnek lehetővé tegye a szükséghez képest hol az egyik, hol a másik fogantyút elbocsátani, hogy karjával másféle mozdulatot tehessen. Az A ábra mutatja, hogy a repülő a szél ellen fordulva, miként igyekszik fölszállani; a bal kar lenyomja a szárnyat, míg a jobb kar épen szárnycsapásra készül; a B ábrán a repülő már elhagyta a

Az osztrák államvasut-társaság új pályaudvara Budapesten.

Budapest városa egy nagyszerű s a maga nemében az egész kontinensen páratlan épületteleppel lett gazdagabb. Az osztrák államvaspálya új indóháza ez, mely melléképületeivel együtt ma, vasárnap adatik át ünnepélyesen a közforgalomnak.

E nagyszerű építkezés genesiséhez a következő adatokat közöljük. Az előbbi pályaudvar ezelőtt 35 évvel épült s egész 1867-ig teljesen megfelelt a forgalom igényeinek. De az évtől kezdve a forgalom oly nagy arányokat öltött, hogy a társaságnak a helyiség megnagyobbításáról kelle gondoskodnia. Fel is építék a régi indóházhozaknak a gyár-utca felé néző homlokzatát azzal a szándékkal, hogy majd a többi még szükséges épületeket is a meglévővel egy vonalban, homlokzattal a gyár-utczára fogják kiépíteni.

emelték. Gr. Andrásy Manó és Prém József 200 frtyi alapítvánnyal az alapító tagok sorába léptek...

A nemzeti színházról a fővárosi statisztikai hivatal füzeteiben most jelent meg az 1871—77-diki évekről a kimutatás, mely nem valami örvedetes...

A Petöfi-szobor bizottsága e hó 25-én nézte meg Huszár Adolf műtermében a Petöfi-szobor mintáit.

A Petöfi-szobor bizottsága e hó 25-én nézte meg Huszár Adolf műtermében a Petöfi-szobor mintáit.

Mi ujság?

Az osztrák államvasút budapesti új pályaudvarának ünnepélyes megnyitása alkalmából ma terjedelmes cikket közöl lapunk.

„Első Ferencz József Ő Felsége országlása alatt, Tisza Kálmán miniszterelnök, Péchy Tamás közmunka és közlekedési miniszter idejében...

E szöveg Ponoru Tewrewk Emil fordításában latin nyelven lesz az eredeti magyar mellé fordítva...

Kihallgatás a királynál. E hó 25-én a budai királyi lakban kihallgatás volt, melyre 154-en jelentkeztek.

A városigéti artési kútát még mindig mélyebbre furatja Zsigmondy Vilmos mérnök, mert ez által folyton nagyobodik vízbősége és melegsége.

A Prágai lovensen fő díjait magyar lovak nyerték. A „Kincsem” is versenyzett és szokása szerint győzött.

Koszoru a győzőnek. Orosháza közönsége ezüst babérroszort küld Ozman pasának, Plevna hősi védőjének.

Klapka tábornok e hó 19-én Konstantinápolyba érkezett. A tábornok barátai 30-án ünnepélyt terveznek szüneteltetésére.

A szultán és a magyar élclapok. Egy fővárosi lap szerint a szultán folytonos figyelemmel kíséri a magyar élclapokat.

Vámbery Ármint, hir szerint, a frankfurtiak meghívták, hogy a törökök segítségére felvolvasást tartson.

A Szász-család ünnepe. Maros-Vásárhelyen a boldog emlékeztél Szász Károly egyik unokáját: Horváth Sámuel királyi mérnök és Szász Julia leányát Juliát.

A királyi tálllyai tükzárosultaknak nyolczszáz forint segélyt adományozott magánpenztárából.

Uj piros bársonyszék készült el e napokban a főrendiházban, a herceziprimásé mellett.

A városigéti artési kútát még mindig mélyebbre furatja Zsigmondy Vilmos mérnök, mert ez által folyton nagyobodik vízbősége és melegsége.

melegbb. E vízmennyiség, hideg vizetl vegytve már 2000 fűrdőre elégséges volna.

Az összekötő vasutról, a társalapunkban, a „P. U.”-ban közölt adatok kiegészítésül megemlítjük, hogy az egész vasut 8.750.000 frtba került...

Egy török menekült, ki családjával Temesvárt telepedett le, csupa halálból a magyarok iránt, kik vendégszeretettel és barátsággal fogadták őt.

Tépekészítő gépet talált föl egy fiatal hölgy: Önödy Ilona k. a. Készített sok tépést a török sebésültek számára, de észrevette, hogy biz az elég lassu munka.

Étellet egy párbajban. Ivánka Oszkárt, ki Ipolygón párbajban agyonlötöte Weiszbérgert, a legfőbb ítélőszék 3 havi fogságra ítélte.

A prágai lovensen fő díjait magyar lovak nyerték. A „Kincsem” is versenyzett és szokása szerint győzött.

Adakozás. A török sebésültek számára a hét folytatán a következő adományok küldettek be szerkesztőségünkhez.

Öngyilkosságok. A Szepesség egyik szomorú eseménye most Görgey Armin öngyilkossága, ki Késmárkon agyonlötöte magát oly anyagi zavarok következtében.

Hodosról (Vas megyéből) Magyar József ág. ev. lelkész által 13 f. 40 kr., a következő sorok kíséretében: „Orség (Vas megye) néhány kies helysége a török nemzet iránti rokonszenvből a török sebésültek és menekültek javára következő adományokkal járul: Hodos helység 6 f. 79 kr., Dávidháza 4 f. 23 kr., Kapornak 1 f. 20 kr., Kotormány 2 f. 30 kr., összesen 14 f. 52 kr., melyből a postadíjak levonásával 13 f. 40 kr. ide mellekülve küldök, valamint a három első helységből összegyűlt 13 kiló tépés és félhémű adományt.

Macsolánról Benés Gusztáv okl. tanító által 10 f. 80 kr. — Ez összeghez járultak: Józsa Györgyné 4 f., Gecey Ferenc 1 f., Varga József lelkész 1 f., Kovács Ferenc 1 f., Rácz Gyula 1 f., Rácz Nelli 50 kr., Simon János 50 kr., Maradik Ilona 20 kr., egy valaki 20 kr., Vásárhelyi István 10 kr., Jajdos Mihály 10 kr., Billa János 10 kr., Digánics János 10 kr., a gyűjtő 1 f. Összesen 10 f. 80 kr.

A háboru. Az orosz haditanács elhatározta, hogy a háborut telmi is folytatja, és nem fognak visszariadni semmi áldozattól, hogy az eddig szenvedett csorbákat kiköszörlöljék.

készültek, vashidhoz való anyag nagy szállítmányokban megmost a Dunához. Plevna ismét hevesen lövöldözik, a mi újabb roham előjele. E hó 19-én a románokat már előre is küldték, hogy tapogassák ki, mennyire puhultak a plewnai sáncok.

Az összekötő vasutról, a társalapunkban, a „P. U.”-ban közölt adatok kiegészítésül megemlítjük, hogy az egész vasut 8.750.000 frtba került...

Adakozás. A török sebésültek számára a hét folytatán a következő adományok küldettek be szerkesztőségünkhez.

Adakozás. A török sebésültek számára a hét folytatán a következő adományok küldettek be szerkesztőségünkhez.

Pétervásárról Práff Nándor által 30 frt. — Ez összeghez járultak: Laczay Mihály plebános 5 frt, özy. gr. Keglevich Gyuláné 10 frt, Pap Kálmán 1 frt, Kóporossy 1 frt, Pannecz Bernát 1 frt, Vurumppek Károly 1 frt, Kiszele Lajos 1 frt, Szabó György 1 frt, Dálnoky 1 frt, Czeizler Zsigmond 1 frt, Roseberg Károly 1 frt, Becher Jakab 1 frt, Órondy Antal 1 frt, Dapsy Béla 1 frt, Schmit József 50 kr., Farkas László 50 kr. és Práff Nándor 2 frttal.

Hodosról (Vas megyéből) Magyar József ág. ev. lelkész által 13 f. 40 kr., a következő sorok kíséretében: „Orség (Vas megye) néhány kies helysége a török nemzet iránti rokonszenvből a török sebésültek és menekültek javára következő adományokkal járul: Hodos helység 6 f. 79 kr., Dávidháza 4 f. 23 kr., Kapornak 1 f. 20 kr., Kotormány 2 f. 30 kr., összesen 14 f. 52 kr., melyből a postadíjak levonásával 13 f. 40 kr. ide mellekülve küldök, valamint a három első helységből összegyűlt 13 kiló tépés és félhémű adományt.

Macsolánról Benés Gusztáv okl. tanító által 10 f. 80 kr. — Ez összeghez járultak: Józsa Györgyné 4 f., Gecey Ferenc 1 f., Varga József lelkész 1 f., Kovács Ferenc 1 f., Rácz Gyula 1 f., Rácz Nelli 50 kr., Simon János 50 kr., Maradik Ilona 20 kr., egy valaki 20 kr., Vásárhelyi István 10 kr., Jajdos Mihály 10 kr., Billa János 10 kr., Digánics János 10 kr., a gyűjtő 1 f. Összesen 10 f. 80 kr.

Tépekészítő gépet talált föl egy fiatal hölgy: Önödy Ilona k. a. Készített sok tépést a török sebésültek számára, de észrevette, hogy biz az elég lassu munka.

Halalozások. PÉTERY KÁROLY, a mezőturi kerület volt képviselője, a baloldal egyik kiváló tagja, elhunyt e hó 21-én pusztapóói birtokán.

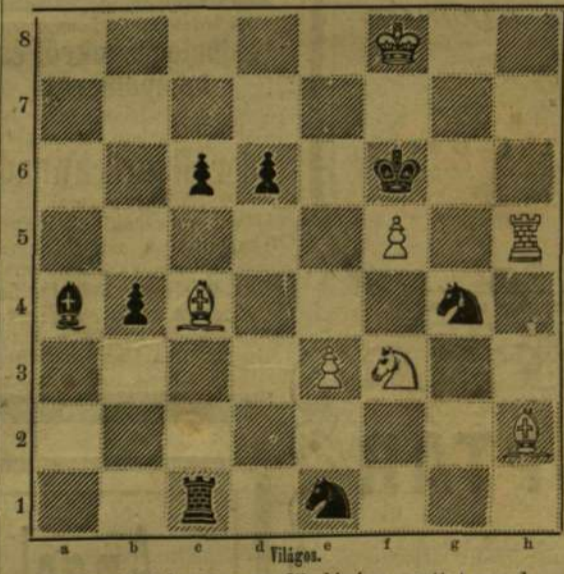
meivetsgü, s mindenkül által becsült férfiú volt. A tollal jól forgatta mind a szépirodalmi, mind a publicistai téren. Több országgyűlésben volt Mező-Tur képviselője, de 1872 óta visszavonult, s elvonulva, gyakran pedig gyöngyölkébe, öcsöndesen élt könyvei közt.

Ellnyntak még: SALAMIN MÁRTON, svájci származású francia nyelvemester, ki 42 év előtt jött a fővárosba, hol egészen magyar családok alapított, s egyike lett az ismertebb polgároknak, 81 éves korában.

Az osztrák államvasút budapesti új pályaudvarának ünnepélyes megnyitása alkalmából ma terjedelmes cikket közöl lapunk.

SAKKJÁTEK.

934-dik számú feladvány Bayersdorfer A.-tól.



Világos indul s a negyedik lépésre mattot mond.

929-dik számú feladvány megfejtése.

(Közt és Kockelkorntól.) Megfejtés.

- 1. Fd7—e8 Sf1—f4: (a)
2. Vd1—h5 Hf6—h5:
3. Hh2—f3 t. sz.
4. Fe8—d7 mat.

- 1. Hf6—e4
2. Kf2—g2 He4—f6
3. Vd1—g4 Hf6—g4:
4. Hh2—f3 mat.

Helyesen fejtejték meg: Veszpremben: Fülöp József. Gelsen: Glesinger Zsigmond. Sároszpatokon: Gérece Károly és Németh Péter. Debreczenben: Zagya Imre. Miskolcon: Hartmann testvérek. Budapesten: Blau és Spitzer. K. J. és F. H. Marosvásárhely: Csipkés Árpád. Kolozsváron: Brauner Gyula. Sarkadon: Márki és Nuszbek. A pesti sakkör.

Szerkesztői mondanivaló.

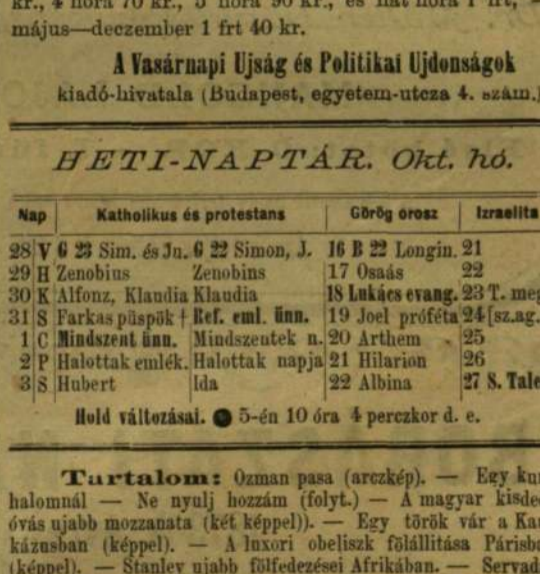
Évek múlva. A közlendők sorába tettük. Így tehát láthatja, hogy még másszor is szívesen látjuk. V. Zs. „Elhagyta.” „Két év után.” Gsöngö csiripelesek; csak hang, benső tartalom nélkül.

Előfizetési feltételek. POLITIKAI UJDONSÁGOK október—decemberi folyamára. Negyedévre: A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok 3 f. — kr

Az osztrák államvasút budapesti új pályaudvarának ünnepélyes megnyitása alkalmából ma terjedelmes cikket közöl lapunk.

SAKKJÁTEK.

934-dik számú feladvány Bayersdorfer A.-tól.



Világos indul s a negyedik lépésre mattot mond.

929-dik számú feladvány megfejtése.

(Közt és Kockelkorntól.) Megfejtés.

- 1. Fd7—e8 Sf1—f4: (a)
2. Vd1—h5 Hf6—h5:
3. Hh2—f3 t. sz.
4. Fe8—d7 mat.

- 1. Hf6—e4
2. Kf2—g2 He4—f6
3. Vd1—g4 Hf6—g4:
4. Hh2—f3 mat.

Helyesen fejtejték meg: Veszpremben: Fülöp József. Gelsen: Glesinger Zsigmond. Sároszpatokon: Gérece Károly és Németh Péter. Debreczenben: Zagya Imre. Miskolcon: Hartmann testvérek. Budapesten: Blau és Spitzer. K. J. és F. H. Marosvásárhely: Csipkés Árpád. Kolozsváron: Brauner Gyula. Sarkadon: Márki és Nuszbek. A pesti sakkör.

Egy hatszor használt petít sor, vagy annak helye egyszeri lgtatásnál 15 krajczár; többször lgtatásnál 10 krajczár. Bélyegdíj külön minden lgtatás után 50 kr.

HIRDETÉSEK.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetőnyomatot elfogad Bécsben: Haasen-stein és Vogler Wallfischgasse Nr. 10, Mosso R. Sellerstätt Nr. 1. Oppelik A. Wollzelle Nr. 22.

WALSER FERENCZ
 első magyar gép- és tűzoltó-szer-gyár, harang- és érezőtűdeje,
 ajánlja szabadalmazott új szerkezetű fecskendőit, tűzoltó-egyetek
 legénységi felszereléseit, vállalkozik kutak, szivattyúk
 és harangok készítésére,
 jótállás mellett a legjutányosabb áron.
 Különös figyelmébe ajánlja a nagyérdemű gazdaközönségnek, saját-
 készítményű és transatlantia szivattyúkait és gyárának vízvezetékek
 teljes felszerelésére nagy figyelemmel külön felállított vízműtészeti osz-
 tályát.
 Mintaszerelesek, képes árlapok, kívánatra rendelkezésre állanak.
 Békéscsaba és Gyomaendrőd részére: Kolozsvárt, belsősomonostor-utca.
 Minden eddigi világtárlaton, haladás, jóízlés és
 versenyképességéért, első díjakkal jutalmazva.

tüdővész
 Tüszködve a meglepő és
 nagyserű sikerekre, melyeket
 sokáig tanulmányozva és számos
 kísérleten alapuló gyógyírómodom
 által a
 s valamennyi torok-, mell-, tüdő-
 és az ezekből származó betegsége-
 ket minden fokában gyógyíró-
 ségeseim által elértem, kötelele-
 ségeseimnek ismerem minden
 említtet vagy ezekhez hasonló
 betegségekben szenvedőket, le-
 gyen bajuk bármily foka, és
 használták legyen bármily kü-
 lönböző szerkezetű siker nélkül,
 fölöslegesen, hogy bizalommal
 hozzam fordultanak, a nékem
 röviden a baj nemét és fokát
 leírják. Számos közönségi levél
 olyan féltékenységgel, kik ellá-
 rásom folytán kényesek kiadá-
 sok nélkül, már nem is remélve,
 hogy valaha teljes egészségre
 visszatérjenek, s mégis hajóra
 lettek állítva, kívánatra minden-
 kinek megtekintés végett ren-
 delkezésre állanak.
Fränkl S.
 specialista torok-, tüdő-, mell-
 és szívastó betegségekre.
 Luxemburg.
 3833-4

Az összes helybeli és vidéki hirdetések
Haasenstein és Vogler
 vezérigynöksége
 átvész, az eredeti árak szerint számítva és
 legpontosabban eszközözi.
 Felvételi iroda:
 Budapest, Dorottya-utca 12. szám.
 3938

The Singer Manufacturing Co.
 New-York (Amerika). Budapest, csak váczai-utca „a vastuskóhoz.”
A világ legnagyobb varrógép-gyára
 ajánlja a felülmulhatlannak ismert
 eredeti Singer-féle új családi varrógépeket. Ára 50, 65, 71.
 Minden készlettel tűzdelés, fodorítás, behajtás, suttás-felvarrás, kes-
 keny és széles szegés, zsinór-bevarrás szél- és ajour-varrás és zsinór-szegélyezésre
 stb.; mely egyszerű szerkezete miatt minden egyéb rendszerű fölötte előnyvel bír;
 továbbá különlegességeket szabók, cipészek, nyergesek stb. eff. számára. 3680
 Eladás kis összeg letétele mellett részletfizetésre, vidékre is.
 Fióküzlet: Buda, viziváros, fő-utca 52. szám, gróf Andrássy palota.
Budapest, csak váczai-utca

Braun Móricz
 lábbeli-gyárában
 Budapest, király-utca 62. sz.
 nem csak olcsó, de jó cipők kaphatók.
 Női papucsek 50 kr.
 Női házi cipők 80 kr.
 Női tűző-topánka lekk-orrall, szépen fűve, magas vágás-
 sal 2.40
 Eberlesing-vagy bőr-húzó női topánka, magas vágásu ro-
 coco-sarkakkal, a legújmod-
 ban kiállítva kettős talppal 2.80
 Uri topánka, jól munkálva, ket-
 tős talppal 3.50
 Uri topánka mainci-bőrből, glaci-
 vagy chagrain bőrszárral, igen finom fűzés-mun-
 kával 3.50
 Uri topánka, fénymasos bőrből, erősen csavart, kettős talppal 4.—
 Vadász csizma bagaria-bőrből, csavart kettős talppal . 8.—
 Levegő! megrendelések posta-utján, a legelőnyösebb és leggyorsabb kiszállítás mellett eszközöltetnek. 3722

Figyelmeztetés sérvbajokban szenvedőknek!
 Legújabb találmányu ruganyos sérv-
 kötések. A közönség Magyarországon után-
 készítés ellen cs. k. legmagasabb szaba-
 dalommal biztosítottak.
 Figyelmeztetjük ennekfolytán a t.
 ca. közönséget, hogy ruganyos sérv-
 kötések egyedül nálunk kaphatók, hogy
 azokon érczrűgők nincsenek, a sérvny-
 lára egyenletes nyomást gyakorolnak, és
 éjjel nappal fájdalom nélkül viselhetők.
 Billroth tanár és udvari tanácsos ur Bécsben, több orvosi tekint-
 tely s nagy számu beteg sérvkötőinkről a legnagyobb elismeréssel nyilat-
 koztak.
 Ruganyos sérvkötőinket, köldök-sérvekben, anyaméh és vég-
 bélesében szenvedők számára készítjük.
 A ruganyos sérvkötő megrendelésénél kérjük tudatni, hogy az
 jobb, bal, vagy kettős-e, ez utóbbinál a sérvnyílások egymástól távol-
 ságát, mindenesetre pedig a medence körzetének a sérv nagyságának
 mértékét. 3699
A ruganyos sérvkötők ára:
 Egyes darabja 6 frt.
 Egyes finomabban díszítve darabja 7 frt.
 Kettős darabja 10-16 forintig.
 Köldök-sérveknek 10-15 forintig.
 Gyermeknek részére 4/5-vel olcsóbb.
Schottola Ernő és Neoschil,
 Budapest, váczai-utca és Gizela-tér sarkán, Mocsonyi-ház,
 a ruganyos sérvkötők feltalálói és egyedüli készítői.

Világtörténelem.
 Dr. Müller Dávid kézikönyve nyomán
 írta
MANGOLD LAJOS.
 Első kötet: Ó-KOR. — I. füzet (1-6 iv).
 A körülbelül 28 iv terjedelmű könyv sajtó alatt van.
 Ára a teljes kötetnek 3 frt.

A híres eredeti mestermű
hajbetegségekről és hajjapolásról
 éppen most jelent meg leg-
 újabb kiadásban e cím alatt:
„der Haarschwund“
 (A hajvesztés)
 és azt mindenkinél ingyen-
 bérmentve a világ bármely
 országába megküldi a szerző:
 Edm. Bühligen, Leipzig, Les-
 singstra se 15c, I. Etage.
 Levelek kéretnek kiadó-
 hivatalomba Lipcsében, Ritter-
 strasse 43. sz. intézetnél. 3722

A FRANKLIN-TÁRSULAT
 magyar irodalmi intézet kiadásában (Budapest, egyetem-utca 4-ik szám)
 megjelent és minden könyvtárban kapható:
 Simons Tivadar.
AZ ŐS-RÓMAI IDŐKBŐL.
 Képrajzok.
 Fordította
BÜS VITÉZ.
 Ára füzve 50 kr

BORÁSZATI NAPTÁR
 1878-ik évre.
 Szerkeszti **Dr. NYÁRY FERENCZ.**
 Ötödik évfolyam.
 Sok ábrával. — Ára füzve 80 kr.
 TARTALMA: Naptári rész. — Európai pénznemek. — Európai álla-
 mok bortermelése. — Magyarország borkevelésének és behozatalának ki-
 mutatása. — Külföldi nevezetesebb piacokra hordóban küldött borokért fizet-
 endő vámdíj és vitelbér kimutatása. — A magy. állam gazd. tanintézetei. —
 A bortözsde szokásjai. — Magyarország. gazd. és különböző földmívelési
 egyletek. — Bálint bácsi jóvendőlései. — I. Természettudományi rész. —
 A növények élete, bonczatani szerkezete (ábrákkal). — A talaj. — A magvak
 csírázása (ábrával). — Az önálló növények táplálkozása (ábrával). — A gyö-
 kerek és levelek által felvett tápanyagok elsajátítása. — II. Szőlőszeti
 rész. — Szőlőkötés. — Csonkázás. — A levelezésről. — A szőlők trá-
 gyázása. — 1. Allatnövényi trágya. — 2. Tisztán állati trágya. — 3. Tisztán
 növényi trágya. 4. Vegytrágya. 5. Asványi trágya. — III. Borászati rész.
 — (Borkészítés. — Törkölyszesz (6 ábrával). — Valódi borszesz (Cognak)
 ábrával. — IV. Apróbb közlemények. — V. Házi tanácsadó. — VI.
 Mulattató rész. — Borkorcsolyák. — Országos vásárok. — Naptári értesítő

Angol társalgási nyelvtan
 iskolai és magánhasználatra.
 Dr. Gaspey Tamás tanmódja szerint
 a magyar nyelvhez alkalmazta
RANSBOURGH ZSIGMOND
 az angolnyelv magántanára a budapesti állami főreáltanodában és több
 polgári iskolában
 Ára füzve 2 frt 80 kr.



Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **POLITIKAI UJDONSÁGOK** együtt: egész évre . . . 12 frt félévre . . . 6 * Csupán a **VASÁRNAPI UJSÁG**: egész évre . . . 8 frt félévre . . . 4 * Csupán a **POLITIKAI UJDONSÁGOK**: egész évre . . . 6 frt félévre . . . 3 *

44. szám. — 1877. Budapest, november 4. XXIV. évfolyam.



A MŰCSARNOK A SUGÁR-UTON.